

SAATTEEKSI

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnan (MTS) haastattelututkimuksessa on selvitetty kansalaisten mielipiteitä Suomen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta. Siinä on mukana myös Suomen ja Naton yhteistyöhön sekä Suomen ja Naton suhteeseen liittyviä kysymyksiä. Kansalaisilta on kysytty myös, miten he kokevat turvallisuuden kehittyvän seuraavan viiden vuoden aikana, ja heitä on pyydetty arvioimaan turvallisuuden tunteeseen vaikuttavia tekijöitä.

Tutkimuksessa on myös kartoitettu kansalaisten näkemyksiä erilaisiin uhkiin varautumisesta Suomessa, Suomen mukanaolosta Euroopan unionin nopean toiminnan joukoissa, Suomen osallistumisesta Naton nopean toiminnan joukkojen muodostamiseen sekä Suomen osallistumisesta rauhanturva- ja kriisinhallintatehtäviin sotaa käyvillä alueilla. Kysymyksiä oli kaikkiaan 30, joista kokonaan uusia yhdeksän. Tutkimuksen on tehnyt Taloustutkimus Oy. Haastattelut tehtiin 5.11.-22.11.2007. Haastattelutyöhön osallistui 52 Taloustutkimus Oy:n kouluttamaa tutkimushaastattelijaa. Atk-tulostus on tehty Taloustutkimus Oy:n laitteistoilla ja ohjelmistolla.

Tutkimuksen kohderyhmä oli maamme 15- 79-vuotias väestö Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksessa haastateltiin yhteensä 988 henkilöä. Otos muodostettiin kiintiöpoiminnalla, jossa kiintiöinä olivat kohderyhmän valtakunnallinen ikä-, sukupuoli-, lääni- ja kuntajakauma. Haastatteluja tehtiin 94 paikkakunnalla, joista kaupunkeja oli 52 ja muita kuntia 46. Otos on painotettu kohderyhmää vastaavaksi.

Painotetut N-luvut vastaavat Suomen 15- 79-vuotiasta väestöä. Puoluekannatukseen liittyviä taustamuuttujia tulkittaessa on otettava huomioon, että suurimmista puolueista saadaan luotettavampia tietoja kuin pienemmistä, joiden kannattajia on tutkimuksessa lukumääräisesti vähemmän. Tutkimuksessa kysyttiin: "Mitä puoluetta äänestäisitte, jos eduskuntavaalit pidettäisiin nyt?" Haastateltavista ilmoitti puoluekantansa 71, 5 % (724 henkilöä) ja sen jätti ilmoittamatta 28,5 % (264 henkilöä). Tutkimuksen virhemarginaali on 3,2 prosenttiyksikköä suuntaansa.

Raportti koostuu tekstiosasta ja sitä täydentävistä kuvista, joissa näkyvät myös aiemmin esitettyjen kysymysten aikasarjat. Kuvat on tehty Taloustutkimus Oy:ssa. Osa kysymyksistä muodostaa yhtenäisen aikasarjan vuodesta 1964 lähtien. Kysymysten laadinnasta vastaavat MTS:n työjaosto ja valmisteluryhmä, jossa olivat dosentti Erkki Teikari, tutkija Unto Vesa, everstiluutnantti Risto Mäkelä, yksikön päällikkö Timo Kantola ja turvallisuusjohtaja Timo Härkönen. Raportin on laatinut tutkimusjaosto. Tämä raportti, samoin kuin raportit vuodesta 2000 lähtien, on luettavissa MTS:n nettisivuilta osoitteesta: www.defmin.fi/mts.-> mielipidetutkimukset. Sivulla ovat myös koottuna HMS:n ja MTS:n mielipidetutkimuksissa vuosina 1964–2005 esitetyt kysymykset.

Tämän, kuten aiempienkin, tutkimuksen data-aineisto on Tampereen yliopiston yhteydessä sijaitsevassa yhteiskuntatieteellisessä tietoaarkistossa (www.fsd.uta.fi).

SISÄLLYSLUETTELO

Nato-jäsenyyden kannatus ja vastustus ennallaan
Natoon ei pitäisi liittyä, koska ...
Natoon pitäisi liittyä, koska ...
Ruotsin Nato-jäsenyys ei juurikaan lisäisi halukkuutta Suomen liittymiseksi
Nato-yhteistyön kannatus kasvanut, Suomen osallistuminen NRF- harjoituksiin hyväksytään
Osallistuminen Naton nopean toiminnan joukkojen muodostamiseen jakaa mielipiteet
Suomen osallistumista EU:n nopean toiminnan joukkoihin tuetaan
Sotilaallisen liittoutumattomuuden kannatus on vakaa
Nato vai EU, jos liittoudutaan sotilaallisesti
Suomen ulkopoliitiikan hoitoon luotetaan
Suomen ulkosuhteita hoidettu hyvin
EU hoitaa ulkopoliitikkaansa kohtuullisesti
Suomen puolustuspolitiikkaa hoidettu hyvin
Maanpuolustustahto korkealla
Uskottava puolustus koostuu eri tekijöistä
Miksi Suomea pitää puolustaa
Puolustusmäärärahojen tasoon ollaan tyytyväisiä, myös korottamista tuetaan
Yleistä asevelvollisuutta tuetaan laajasti
Oma halukkuus tärkeintä, mikäli varusmiespalvelukseen valikoitaisiin
Puolustusvoimilla sotilaallisia tehtäviä Suomessa ja maailmalla
Tulevaisuus näyttää turvattomalta
Euroopan unionin tuoma turva lisääntynyt
YK ja EU vaikuttavat myönteisesti Suomen turvallisuuteen
Tilanne Suomen lähialueilla vakaa
Maapallon luonnonvarojen käyttö ja ilmaston lämpeneminen huolestuttavat yleisimmin
Epidemioihin varauduttu hyvin, ilmaston muutokseen huonommin
Suomen osallistuminen rauhanturva- ja kriisinhallintatehtäviin sotaa käyvillä alueilla
Liitekuvat
MTS:n tutkimusjaosto ja puheenjohtajisto 2007-2011

Nato-jäsenyyden kannatus ja vastustus ennallaan

Reilut kaksi kolmasosaa kansalaisista, 69 prosenttia, on sitä mieltä, että Suomen ei pidä pyrkiä Naton jäseneksi (67 % vuonna 2006). Miehistä tätä mieltä on 70 (68 %) ja naisista 67 prosenttia (65 %). Vasemmistoliiton kannattajista Natoon liittymistä vastustaa 97 prosenttia (69 %), vihreiden 77 (87 %), SDP:n 75 (61 %), keskustan 67 (72 %) ja kokoomuksen kannattajista 38 prosenttia (44 %).

Kansalaisista neljännes, 26 prosenttia (26 % v.2006), on sitä mieltä, että Suomen pitäisi hakea Nato-jäsenyyttä. Kokoomuksen kannattajista jäsenyyttä kannattaa 55 prosenttia (51 %), keskustan 28 (21 %), SDP:n 21 (32 %), vihreiden 19 (6 %) ja vasemmistoliiton kannattajista kolme prosenttia (20 %). (kuvat 1 ja 2)

Natoon ei pitäisi liittyä, koska ...

Ensimmäistä kertaa vastaajilta pyydettiin arvioita niistä perusteista, joilla Suomen tulisi pysyä Naton ulkopuolella tai pyrkiä Naton jäseneksi. Puolet haastateltavista vastasi kysymykseen, jossa oli valmiita vaihtoehtoja, ja toinen puoli avokysymykseen.

Tärkeimpänä syynä (48 %) pysymiseen Naton ulkopuolella pidetään sitä, että suomalaiset sotilaat joutuisivat sotiin Suomen ulkopuolelle. Toiseksi tärkeimmäksi perusteeksi (46 %) katsottiin se, että Suomen on hyvä pysyä suurvaltaristiriitojen ulkopuolella. Kolmantena perusteena (43 %) pidettiin sitä, että USA:lla on liian suuri vaikutus- ja määräysvalta Natossa. Neljäntenä mainittiin se, että Suomen Nato-jäsenyys voisi lisätä Venäjän uhkaa Suomessa (40 %).

Avovastausten osalta perusteet olivat samansuuntaisia. Eniten kielteistä suhtautumista perusteltiin sillä, että jäsenyyden katsotaan lisäävän Venäjän uhkaa Suomessa (N= 68) sekä sillä, että suomalaiset ”pojat ja lapsenlapset” joutuisivat taisteluihin Suomen ulkopuolelle sotiin, joihin emme haluaisi (N = 51). Perusteluissa tulivat esille myös turvattomuuden lisääntyminen (N= 32), kustannukset (N= 32), Naton tarpeettomuus ja hyödyttömyys (N= 30), riippumattomuuden ja itsenäisyyden sekä oman määräysvallan säilyttämisen tärkeys (N= 22) ja liittoutumattomuuden paremmuus (N= 27). *Kuva 3*

Natoon pitäisi liittyä, koska ...

Tärkeimmiksi tekijöiksi sille, että Suomi hakisi Nato-jäsenyyttä, katsottiin ensimmäiseksi se, että Suomen omat puolustusvoimat eivät selviä yksin (53 %), seuraavina tulivat sotilaallinen turva Venäjää vastaan (45 %), Suomen on hyvä olla mukana läntisissä järjestöissä (40 %) sekä Suomen mukanaolo päättämässä Naton operaatioista (38 %). *Kuva3*

Avovastauksissa esille nousivat turvallisuuden lisääntyminen (N= 78), tuen saaminen, jos Suomeen hyökätään (N= 53), Venäjän lisääntynyt uhka (N= 32). Tälläkin kohtaa avovastauksissa eniten todettiin, että Suomen ei pitäisi pyrkiä Naton jäseneksi (N= 99).

Ruotsin Nato-jäsenyys ei juurikaan lisäisi halukkuutta Suomen liittymiseksi

Tutkimuksessa kysyttiin myös, pitäisikö Suomen liittyä Natoon, jos Ruotsi päättäisi liittyä Naton jäseneksi. Lähes kaksi kolmasosaa, 62 prosenttia, on sitä mieltä, että Suomen ei siinäkään tapauksessa pitäisi liittyä Naton jäseneksi. Miehistä tätä mieltä on 66 prosenttia ja naisista 59

prosenttia. Vasemmistoliiton kannattajista 85 prosenttia ajattelee näin, SDP:n 65, keskustan ja vihreiden kannattajista 62 prosenttia ja kokoomuksen kannattajista 38 prosenttia.

Kolmannes kansalaisista, 32 prosenttia, katsoo, että Suomen pitäisi hakea Naton jäseneksi, mikäli Ruotsi päättäisi liittyä. Kokoomuksen kannattajista 57 prosenttia on tätä mieltä, keskustan 35, SDP:n 31, vihreiden 30 ja vasemmistoliiton kannattajista 12 prosenttia. *Kuva 4*

Nato-yhteistyön kannatus kasvanut, Suomen osallistuminen NRF- harjoituksiin hyväksytään

MTS on kysynyt vuodesta 2004 suhtautumista Suomen ja Naton väliseen yhteistyöhön. Uutena Nato-yhteistyökohtana oli mukana Suomen osallistuminen Naton nopean toiminnan joukkojen (NRF) harjoituksiin. Myönteisesti tähän suhtautuu 68 prosenttia kansalaisista, 72 prosenttia miehistä ja 64 prosenttia naisista. Kokoomuksen kannattajista myönteisesti suhtautuu 81 prosenttia, keskustan 75, SDP:n 72, vihreiden 57 ja vasemmistoliiton kannattajista 40 prosenttia.

Kielteisesti suhtautuu 27 prosenttia, miehistä 25 prosenttia ja naisista 30 prosenttia. Vasemmistoliiton kannattajista kielteisesti suhtautuu 56 prosenttia, vihreiden 38, SDP:n 25, keskustan 21 ja kokoomuksen kannattajista 14 prosenttia. *Kuva 5*

Verrattuna vuoteen 2006 Nato-yhteistyön kannatus on lisääntynyt. Yli puolet kansalaisista, 60 prosenttia (50 % v.2006), suhtautuu myönteisesti siihen, että Suomi osallistuu Nato-johtoiisiin kriisinhallintaoperaatioihin. Miehistä myönteisesti suhtautuu 62 prosenttia (55 %) ja naisista 59 prosenttia (44 %). Kielteisesti suhtautuu kolmannes väestöstä, 34 prosenttia (44 %). Naisista kielteisesti suhtautuu 35 prosenttia (46 %) ja miehistä 34 prosenttia (41 %).

Kokoomuksen kannattajista myönteisesti suhtautuu 72 prosenttia (67 % v.2006), keskustan 68 (54 %), SDP:n 67 (54 %), vihreiden 52 (46 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 22 prosenttia (22 %). Kielteisesti suhtautuu vasemmistoliiton kannattajista 77 prosenttia (66 %), vihreiden 44 (48 %), keskustan 29 (42 %), SDP:n 28 (42 %) ja kokoomuksen kannattajista 22 prosenttia (32 %).

Puolustusvoimien aseistuksen ja johtojärjestelmien kehittämiseen Naton kanssa yhteensopiviksi suhtautuu myönteisesti 67 prosenttia kansalaisista (62 % v.2006) ja kielteisesti 27 prosenttia (31 %). Miehistä myönteisesti suhtautuu 73 prosenttia (70 %) ja naisista 61 prosenttia (54 %). Kielteisesti naisista suhtautuu 32 prosenttia (35 %) ja miehistä 23 prosenttia (27 %). *Kuvat 6, 7 ja 8*

Osallistuminen Naton nopean toiminnan joukkojen muodostamiseen jakaa mielipiteet

Uutena kysymyksenä oli mukana suhtautuminen Suomen osallistumiseen Naton nopean toiminnan joukkojen (NRF) muodostamiseen. Puolet kansalaisista, 49 prosenttia, suhtautuu myönteisesti, ja vajaa puolet, 45 prosenttia, kielteisesti. Miehistä myönteisesti suhtautuu 53 ja naisista 46 prosenttia. Naisista kielteisesti suhtautuu 45 ja miehistä 44 prosenttia.

Kokoomuksen kannattajista myönteisesti suhtautuu 62 prosenttia, keskustan 58, SDP:n 49, vihreiden 38 ja vasemmistoliiton kannattajista 23 prosenttia.

Vasemmistoliiton kannattajista kielteisesti suhtautuu 77 prosenttia, vihreiden 53, SDP:n 45, keskustan 39 ja kokoomuksen kannattajista 29 prosenttia. *Kuva 9*

Suomen osallistumista EU:n nopean toiminnan joukkoihin tuetaan

Vuodesta 2005 lähtien on kysytty Suomen osallistumisesta Euroopan unionin nopean toiminnan joukkojen (EUBG) muodostamiseen. Sen hyväksyy 75 prosenttia (68 % v.2006), miehistä 78 prosenttia (74 %) ja naisista 72 prosenttia (62 %).

Kokoomuksen kannattajista osallistumisen hyväksyy 84 prosenttia (78 % v.2006), keskustan 80 (75 %), SDP:n 78 (76 %), vihreiden 72 (61 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 54 prosenttia (70 %).

Suomen osallistumista EU:n nopean toiminnan joukkoihin ei hyväksy viidennes, 20 prosenttia (25 % v.2006), naisista 22 prosenttia (29 %) ja miehistä 18 prosenttia (21 %). Vasemmistoliiton kannattajista osallistumista ei hyväksy 40 prosenttia (26 %), vihreiden 22 (29 %), SDP:n 19 (18 %), keskustan 15 (24 %) ja kokoomuksen kannattajista yhdeksän prosenttia (12 %). *Kuvat 10 ja 11*

Sotilaallisen liittoutumattomuuden kannatus on vakaa

Tänä vuonna esitettiin kolme erillistä kysymystä, joilla kartoitettiin kansalaisten näkemyksiä Suomen sotilaallisesta liittoutumattomuudesta ja liittoutumisesta sekä parhaasta liittoutumisvaihtoehdosta.

Puolet haastatelluista vastasi vuodesta 1996 esitettyyn kysymykseen: ”Pitäisikö Suomen pysyä sotilaallisesti liittoutumattomana vai pyrkiä liittoutumaan sotilaallisesti?”

Yli kaksi kolmasosaa, 69 prosenttia (67 % vuonna 2006), on sitä mieltä, että Suomen tulisi pysyä sotilaallisesti liittoutumattomana. Miehistä tätä mieltä on 70 prosenttia (68 %) ja naisista 68 prosenttia (65 %). Sotilaallista liittoutumista kannattaa 27 prosenttia (26 %), miehistä 28 prosenttia (28 %) ja naisista 27 prosenttia (25 %).

Sotilaallista liittoutumattomuutta tukee vasemmistoliiton kannattajista 95 prosenttia (97 % vuonna 2006), SDP:n kannattajista 75 prosenttia (65 %), keskustan 74 (69 %), vihreiden 70 (77 %) ja kokoomuksen kannattajista 43 prosenttia (56 %).

Kokoomuksen kannattajista sotilaallista liittoutumista kannattaa 54 prosenttia (42 % vuonna 2006), keskustan ja vihreiden kannattajista 25 prosenttia (28 ja 21 %), SDP:n 20 (24 %) ja vasemmistoliiton kannattajista viisi prosenttia (3 %). *Kuvat 12 ja 13*

Toinen puoli haastatelluista vastasi kysymykseen, jossa olivat vaihtoehtoina sekä Suomen sotilaallinen liittoutumattomuus että eri liittoutumisvaihtoehdot. Tätä kysymystä ei ole esitetty aiemmin.

Tämän kysymyksenasettelun perusteella puolet kansalaisista, 50 prosenttia, on sitä mieltä, että Suomen tulisi pysyä sotilaallisesti liittoutumattomana. Vajaa viidennes, 18 prosenttia, on sitä mieltä, että Suomen tulisi hakea Naton jäsenyyttä siten, että Suomessa ei olisi rauhan aikana muiden maiden joukkoja tai tukikohtia. 17 prosenttia katsoo, että Suomen tulisi toimia sen puolesta, että EU:sta kehittyisi puolustusliitto, seitsemän prosenttia haluaa puolustusliiton Ruotsin kanssa ja kuusi prosenttia haluaa Suomen Nato-jäseneksi siten, että rauhan aikana Suomessa olisi muiden maiden joukkoja tai tukikohtia. *Kuva 14*

Nato vai EU, jos liittoudutaan sotilaallisesti

Tänä vuonna kysyttiin mieluisinta sotilaallista liittoutumisvaihtoehtoa siten, että valittavana oli Naton ja EU:n lisäksi puolustusliitto Ruotsin kanssa. Vastaavat vaihtoehdot olivat edellisen kerran mukana vuonna 2002. Vuosina 2003- 2006 vaihtoehdoissa ei ollut puolustusliittoa Ruotsin kanssa.

Vajaa puolet kansalaisista, 42 prosenttia, pitää parhaimpana vaihtoehtona sitä, että EU:sta kehitetään myös sotilasliitto, jossa Suomi on mukana (17 % v. 2002). Suomen jäsenyyttä Natossa, siten että rauhan aikana täällä ei olisi muiden maiden joukkoja tai tukikohtia, pitää parhaana vaihtoehtona kolmannes, 33 prosenttia (44 %), puolustusliiton Ruotsin kanssa katsoo 10 prosenttia parhaaksi vaihtoehdoksi (20 %) ja Suomen jäsenyyden Natossa siten, että rauhan aikana täällä olisi muiden maiden joukkoja tai tukikohtia, kahdeksan prosenttia (6 %). *Kuvat 15 ja 16*

Suomen ulkopoliitiikan hoitoon luotetaan

Kansalaisista 84 prosenttia (81 % v.2006) on sitä mieltä, että Suomen ulkopoliitiikkaa on hoidettu erittäin hyvin tai hyvin viime vuosina. Naisista tätä mieltä on 86 prosenttia (84 %) ja miehistä 84 prosenttia (77 %). Keskustan kannattajista näin ajattelee 92 prosenttia (92 %), vihreiden 90 (89 %), SDP:n ja kokoomuksen 84 prosenttia (88 % ja 67 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 75 prosenttia (89 %).

Suomen ulkopoliitiikkaa pitää huonosti hoidettuna 13 prosenttia kansalaisista (14 % v.2006), miehistä 15 (18 %) ja naisista 12 prosenttia (10 %). Vasemmistoliiton kannattajista näin ajattelee 25 prosenttia (5 %), SDP:n 14 (11 %), kokoomuksen kannattajista 14 (22 %), keskustan kuusi ja vihreiden kannattajista seitsemän prosenttia (7 % ja 6 %). *Kuvat 17 ja 18*

Suomen ulkosuhteita hoidettu hyvin

Tänä vuonna oli mukana kysymys Suomen ulkosuhteiden hoitamisesta. Mukana olivat suhteet Ruotsiin, muihin Pohjoismaihin, Venäjään, Viroon, muihin Baltian maihin (Latvia, Liettua), Saksaan, Ranskaan, Isoon-Britanniaan, Yhdysvaltoihin, Kiinaan (uusi kohta) ja kehitysmaihin. Edellisen kerran tämä kysymys oli mukana vuonna 2003.

Kansalaisten mielestä Suomen ulkosuhteita on hoidettu erittäin hyvin tai hyvin Ruotsiin, 92 prosenttia (90 % v.2003), muihin Pohjoismaihin 91 prosenttia (89 %), Viroon, 88 prosenttia (88 %), Saksaan, 84 prosenttia (84 %), Ranskaan 74 prosenttia (77 %), Iso-Britanniaan 73 prosenttia (78 %), Venäjään 71 prosenttia (78 %), muihin Baltian maihin (Latvia, Liettua) 68 prosenttia (71 %), Yhdysvaltoihin 67 prosenttia (73 %), Kiinaan 67 prosenttia ja kehitysmaihin 53 prosenttia (60 %). *Kuvat 19 ja 20*

EU hoitaa ulkopoliitiikkaansa kohtuullisesti

MTS on vuodesta 2001 alkaen kysynyt mielipidettä EU:n ulko- ja turvallisuuspolitiikan hoitamisesta. Tänä vuonna kysymyksen muotoilu oli muutettu passiivista, ”on hoidettu”, aktiiviksi

”on hoitanut”, mutta vertailtavuutta tämä muutos ei heikennä. Edellisen kerran tämä kysymys esitettiin vuonna 2005.

Kansalaisista 62 prosenttia (65 % v.2005) on sitä mieltä, että EU on hoitanut hyvin ulkopoliitiikkaansa. Naisista tätä mieltä on 65 prosenttia (64 %) ja miehistä 60 prosenttia (64 %). Vihreiden kannattajista näin ajattelee 70 prosenttia (76 %), keskustan 69 (67 %), SDP:n 65 (66 %), kokoomuksen 62 (67 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 50 prosenttia (56 %). *Kuvat 21 ja 22*

Suomen puolustuspolitiikkaa hoidettu hyvin

Neljä viidesosaa kansalaisista, 83 prosenttia (83 % v.2006) on sitä mieltä, että Suomen puolustuspolitiikkaa on hoidettu hyvin viime vuosina. Naisista tätä mieltä on 83 (83 %) ja miehistä 82 prosenttia (84 %). Runsas kuudesosa, 15 prosenttia (12 %) pitää puolustuspolitiikkaa huonosti hoidettuna, naisista 13 (10 %) ja miehistä 17 prosenttia (15 %).

Keskustan kannattajista puolustuspolitiikkaa pitää hyvin hoidettuna 94 prosenttia (90 % v.2006), SDP:n 85 (87 %), kokoomuksen 79 (74 %), vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajista 74 prosenttia (90 % ja 83 %). *Kuvat 23 ja 24*

Maanpuolustustahto korkealla

Kansalaisista 77 prosenttia (77 % v.2006) on sitä mieltä, että suomalaisten olisi puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta. Miehistä tätä mieltä on 82 (84 %) ja naisista 73 prosenttia (70 %). Vanhemmissa ikäluokissa maanpuolustustahto on suurempi kuin nuoremmissa. 50- 79-vuotiaista 81 prosenttia (83 %), 35- 49-vuotiaista 80 prosenttia (79 %), 25- 34-vuotiaista 73 prosenttia (76 %) ja 15- 24-vuotiaista 70 prosenttia (62 %) katsoo, että suomalaisten olisi puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa. Keskustan kannattajista tätä mieltä on 83 prosenttia (85 %), kokoomuksen 77 (83 %), SDP:n 76 (78 %), vasemmistoliiton 71 (78 %) ja vihreiden kannattajista 59 prosenttia (55 %).

Viidennes kansalaisista, 19 prosenttia (20 % v.2006), on sitä mieltä, että suomalaisten ei pitäisi puolustautua aseellisesti kaikissa tilanteissa. Naisista tätä mieltä on 23 prosenttia (25 %) ja miehistä 15 prosenttia (14 %). Vihreiden kannattajista tätä mieltä on 36 prosenttia (41 %), vasemmistoliiton 29 (11 %), SDP:n 20 (21 %), kokoomuksen 17 (17 %) ja keskustan kannattajista 16 prosenttia (14 %). *Kuvat 25 ja 26*

Uskottava puolustus koostuu eri tekijöistä

Tänä vuonna ensimmäistä kertaa esitettiin uskottavaan puolustukseen liittyvä kysymys. Siinä oli listattu 13 eri tekijää, joista vastaaja arvioi kutakin sen mukaan, kuinka paljon sillä on merkitystä uskottavan puolustuksen kannalta.

Hyvät suhteet naapurivaltioihin vaikuttavat eniten uskottavan puolustuksen kannalta (95 %). Tämän jälkeen seuraavat koko maan puolustaminen sekä puolustusmateriaalin määrä, laatu ja huoltovarmuus (92 %), ajanmukaiset asejärjestelmät (91 %), kansalaisten maanpuolustustahto ja puolustusmäärärahojen taso (90 %), miesten yleinen asevelvollisuus (87 %), reservin koko (78 %), reservin säännölliset kertausharjoitukset (68 %), Suomen osallistuminen rauhanturva- ja kriisinhallintaoperaatioihin (60 %), mukanaolo EU:n nopean toiminnan joukoissa (59 %) sekä

johto- ja asejärjestelmien yhteensopivuus Naton kanssa (59 %) ja naisten vapaaehtoinen asepalvelus (49 %). *Kuva 27*

Miksi Suomea pitää puolustaa

Ensi kertaa, vuoden 1974 jälkeen, esitettiin kysymys tekijöistä, joiden vuoksi Suomea pitäisi puolustaa. Kysymyksessä oli listattu yhdeksän eri tekijää, joista vastaaja sai valita enintään kolme.

Tärkeimpänä tuli esille Suomen itsenäisyys ja itsemääräämisoikeus (83 %). Toiseksi tekijäksi tuli alueellinen koskemattomuus (74 %), kolmanneksi suomalainen demokratiaa (38 %) ja neljäntenä suomalaisuus (36 %). Näiden jälkeen tasa-arvo (15 %), hyvinvointipalvelut (11 %), sosiaaliturva ja eläkejärjestelmä (9 %) sekä uskonto (3 %). *Kuva 28*

Puolustusmäärärahojen tasoon ollaan tyytyväisiä, myös korottamista tuetaan

Puolustusmäärärahojen säilyttämistä nykytasolla kannattaa kansalaisista lähes puolet, 47 prosenttia (45 % v. 2006), 39 prosenttia (44 %) on sitä mieltä, että puolustusmäärärahoja on korotettava tuntuvasti tai jonkin verran, puolustusmäärärahojen vähentämistä kannattaa 12 prosenttia (8 %).

Keskustan kannattajista tyytyväisiä puolustusmäärärahojen nykyiseen tasoon on 60 prosenttia (47 % v.2006), SDP:n 52 (48 %), vihreiden 48 (50 %), vasemmistoliiton 42 (42 %) ja kokoomuksen kannattajista 38 prosenttia (37 %).

Naisista puolustusmäärärahojen korottamista tukee 33 (40 % v.2006) ja miehistä 45 prosenttia (48 %). Kokoomuksen kannattajista määrärahojen korottamista tukee 55 prosenttia (56 %), SDP:n 38 (45 %), keskustan 36 (48 %), vasemmistoliiton 36 (37 %) ja vihreiden kannattajista 17 prosenttia (35 %).

Vihreiden kannattajista puolustusmäärärahojen vähentämistä tukee 35 prosenttia (14 % v.2006), vasemmistoliiton 22 (20 %), SDP:n yhdeksän (7 %), kokoomuksen seitsemän (6 %) ja keskustan kannattajista neljä prosenttia (6 %). *Kuvat 29 ja 30*

Yleistä asevelvollisuutta tuetaan laajasti

Nykyistä, miesten yleiseen asevelvollisuuteen perustuvaa puolustusjärjestelmää tukee 73 prosenttia kansalaisista (71 % v.2006). Naisista tätä mieltä on 79 prosenttia (72 %) ja miehistä 68 prosenttia (71 %). Keskustan kannattajista tätä mieltä on 88 prosenttia (84 %), SDP:n 80 (77 %), vasemmistoliiton 73 (60 %), kokoomuksen 65 (66 %) ja vihreiden kannattajista 49 prosenttia (59 %).

Sotilaallisen koulutuksen pienentämistä valikoiden tukee vajaa viidennes kansalaisista, 17 prosenttia (19 % v.2006), naisista 12 prosenttia (19 %) ja miehistä 22 prosenttia (18 %). Vihreiden kannattajista näin ajattelee 34 prosenttia (29 %), kokoomuksen 27 (21 %), vasemmistoliiton 22 (21 %), SDP:n 12 (21 %) ja keskustan kannattajista kuusi prosenttia (5 %).

Siirtymistä ammattiarmeijaan kannattaa yhdeksän prosenttia (10 % v.2006), miehistä yhdeksän (10 %) ja naisista kahdeksan prosenttia (7 %). Vihreiden kannattajista tätä mieltä on 17 prosenttia (11 %), SDP:n kahdeksan (2 %), kokoomuksen seitsemän (13 %), vasemmistoliiton ja keskustan kannattajista viisi prosenttia (19 % ja 5 %). *Kuvat 31 ja 32*

Oma halukkuus tärkeintä, mikäli varusmiespalvelukseen valikoitaisiin

Uutena asiana kysyttiin kansalaisten näkemyksiä valintakriteereistä varusmiespalvelukseen, mikäli Suomessa pienennettäisiin varusmiesten määrää. Kysymyksessä oli mukana kuusi eri vaihtoehtoa ja lisäksi mahdollisuus laittaa jokin muu peruste. Vastaja sai valita kaksi mielestään tärkeintä perustetta.

Tärkeimmäksi tuli asevelvollisen oma halukkuus / motivaatio (72 %). Toiseksi tärkein peruste on testauksen perusteella todettava fyysinen ja psyykinen kunto (60 %), kolmanneksi vapaaehtoisuus (32 %) ja neljänneksi valikointi tasapuolisti maan eri osista (20 %). Arpomista tai peruskoulun tai lukion päästötodistusta ei pidetä tärkeinä kriteereinä (2 %). *Kuva 33*

Puolustusvoimilla sotilaallisia tehtäviä Suomessa ja maailmalla

Lähes kaikki suomalaiset, 98 prosenttia (98 % v.2006), ovat sitä mieltä, että Suomen puolustusvoimien tehtävä on puolustaa Suomen alueellista koskemattomuutta. Tulos on ollut sama vuodesta 2004, jolloin kysymys on esitetty ensimmäisen kerran.

Kaksi kolmasosaa kansalaisista, 68 prosenttia (63 % v.2006), on sitä mieltä, että osallistuminen Euroopan unionin puolustamiseen kuuluu Suomen puolustusvoimien sotilaallisiin tehtäviin. Vajaa kolmannes, 28 prosenttia (31 %) katsoo, että se ei kuulu puolustusvoimien sotilaallisiin tehtäviin. Naiset ja miehet ajattelevat asiasta täysin samalla tavalla.

Puolustusvoimien osallistumisen kriisien ja turvallisuushkien torjuntaan eri puolilla maailmaa katsoo puolet kansalaisista, 50 prosenttia (46 % v.2006), kuuluvan puolustusvoimien sotilaallisiin tehtäviin. Vajaa puolet kansalaisista, 47 prosenttia (49 %) on sitä mieltä, että se ei kuulu puolustusvoimien tehtäviin. *Kuvat 34 ja 35*

Tulevaisuus näyttää turvattomalta

Lähes puolet kansalaisista, 46 prosenttia (47 % v.2006), katsoo, että Suomi ja suomalaiset elävät seuraavan viiden vuoden aikana turvattomammassa maailmassa kuin nykyään. Naisista näin ajattelee 53 prosenttia (57 %) ja miehistä 40 prosenttia (37 %). Ikäluokista 25- 34-vuotiaista 56 prosenttia (39 %) näkee tulevaisuuden turvattomana, 35- 49-vuotiaista 49 (53 %), 15- 24-vuotiaista 43 (36 %) ja 50- 79-vuotiaista 42 prosenttia (50 %).

Neljännes kansalaisista, 24 prosenttia (20 % v.2006), katsoo Suomen ja suomalaisten elävän turvallisemmin seuraavan viiden vuoden aikana. Vajaa kolmannes kansalaisista, 29 prosenttia (31 %), katsoo, että ei ole eroa nykyiseen tilanteeseen nähden. *Kuvat 36 ja 37*

Euroopan unionin tuoma turva lisääntynyt

Kysymyksessä annetuista vaihtoehdoista Suomen osallistuminen EU:n yhteisen puolustuksen järjestämiseen koetaan yleisimmin, 69 prosenttia (55 % v.2006), turvallisuutta lisääväksi tekijäksi.

Seuraavina ovat EU:n terrorismin vastainen toiminta, 64 prosenttia (48 %), ja Suomen jäsenyys EU:ssa, 60 prosenttia (49 %), suomalaisen yksikön mukanaolo EU:n nopean toiminnan joukoissa 50 prosenttia (36 %), Suomen kansainvälisen taloudellisen kanssakäymisen lisääntyminen 48 prosenttia (43 %), Suomen sotilaallinen liittoutumattomuus 45 prosenttia (42 %). Suomen mahdollisen liittymisen Naton jäseneksi katsotaan sekä lisäävän, 37 prosenttia (31 %), että vähentävän, 35 prosenttia (31 %), turvallisuutta.

Yleisimmin turvallisuutta vähentävinä tekijöinä mainitaan Yhdysvaltojen ja Venäjän julistama sota terrorismia vastaan 48 prosenttia (50 % ja 42 %), ulkomaisen omistuksen lisääntyminen Suomen talouselämässä 45 prosenttia (43 %) sekä Turkin mahdollinen liittyminen EU:n jäseneksi, 37 prosenttia (41 %).

Tekijöitä, joilla ei katsota olevan vaikutusta Suomen turvallisuuteen, ovat Ruotsin sotilaallinen liittoutumattomuus, 65 prosenttia (67 % v. 2006), Ruotsin mahdollinen liittyminen Naton jäseneksi, 51 prosenttia (62 %), Ukrainan mahdollinen liittyminen Naton jäseneksi, 62 prosenttia (63 %) ja Viron, Latvian ja Liettuan liittyminen Naton jäseneksi, 59 prosenttia (60 %). *Kuvat 38, 39, 40 ja 41*

YK ja EU vaikuttavat myönteisesti Suomen turvallisuuteen

Uutena kysymyksenä oli mukana arvio siitä, vaikuttavatko YK, EU, Nato, Etyj, Venäjä, USA ja Kiina Suomen turvallisuuteen myönteisesti vai kielteisesti vai sekä että.

Kansalaisista 72 prosenttia arvioi, että YK vaikuttaa myönteisesti Suomen turvallisuuteen, viidennes, 20 prosenttia, arvioi, ettei sillä ole merkitystä Suomen turvallisuudelle ja seitsemän prosenttia arvioi YK:n vaikutuksen sekä kielteiseksi että myönteiseksi, yksi prosentti kielteiseksi.

Yli puolet, 59 prosenttia, on sitä mieltä, että EU vaikuttaa myönteisesti Suomen turvallisuuteen, 20 prosenttia arvioi, että EU vaikuttaa sekä kielteisesti että myönteisesti. 15 prosenttia on sitä mieltä, että EU:lla ei ole mitään vaikutusta Suomen turvallisuudelle, viisi prosenttia arvioi EU:n vaikutuksen kielteiseksi Suomen turvallisuudelle.

Vajaa puolet, 46 prosenttia arvioi, että Etyj vaikuttaa myönteisesti Suomen turvallisuuteen, 29 prosenttia, että sillä ei ole mitään vaikutusta, ja 14 prosenttia arvioi vaikutuksen sekä kielteiseksi että myönteiseksi, kaksi prosenttia kielteiseksi.

Naton vaikutuksen arvioi myönteiseksi 23 prosenttia, kielteiseksi 28 prosenttia, sekä myönteiseksi että kielteiseksi 23 prosenttia, ja 22 prosenttia on sitä mieltä, että sillä ei ole mitään merkitystä Suomen turvallisuudelle.

USA:n vaikutuksen arvioi myönteiseksi 11 prosenttia, kielteiseksi 23 prosenttia, sekä myönteiseksi että kielteiseksi 31 prosenttia, ja 33 prosenttia on sitä mieltä, että USA:lla ei ole mitään vaikutusta Suomen turvallisuuteen.

Venäjän vaikutuksen arvioi 11 prosenttia myönteiseksi, 34 prosenttia kielteiseksi, 34 prosenttia sekä myönteiseksi että kielteiseksi, ja 19 prosenttia arvioi, että Venäjällä ei ole mitään merkitystä Suomen turvallisuudelle.

Puolet kansalaisista, 50 prosenttia, on sitä mieltä, että Kiinalla ei ole mitään vaikutusta Suomen turvallisuudelle. Yhdeksän prosenttia pitää vaikutusta myönteisenä, 14 prosenttia kielteisenä ja 23 prosenttia arvioi vaikutuksen sekä myönteiseksi että kielteiseksi. *Kuva 41*

Tilanne Suomen lähialueilla vakaa

Kaksi kolmasosaa kansalaisista, 68 prosenttia (70 % v.2005), on sitä mieltä, että sotilaallinen tilanne Suomen lähialueilla seuraavan kymmenen vuoden aikana on sama kuin nykyisin. Uhkaavampana tilanteen kokee reilu viidennes, 22 prosenttia (17 %), naisista näin ajattelee 24 prosenttia (21 %) ja miehistä 19 prosenttia (14 %). Vähemmän uhkaavan tilanteen kokee yhdeksän prosenttia kansalaisista (10 %), miehistä 13 prosenttia (14 %) ja naisista kuusi prosenttia (6 %). *Kuvat 42 ja 43*

Maapallon luonnonvarojen käyttö ja ilmaston lämpeneminen huolestuttavat yleisimmin

Kysymyksessä annetuista vaihtoehdoista kansalaisten mielessä eniten huolta aiheuttavia tekijöitä ovat maapallon luonnonvarojen käyttö, 96 prosenttia (84 % v. 2006), ilmaston lämpeneminen, 87 prosenttia (73 %), kansainvälinen terrorismi, 89 prosenttia (83 %), ydinaseet, 86 prosenttia (83 %), ydinvoiman käyttö energiantuotantoon Venäjällä, 81 prosenttia (74 %) sekä järjestäytynyt kansainvälinen rikollisuus, 78 prosenttia (73 %). *Kuvat 44, 45 ja 46*

Epidemioihin varauduttu hyvin, ilmastonmuutokseen huonommin

Uutena kysymyksenä oli mukana arvio erilaisiin uhkiin varautumisesta Suomessa. Kysymykseen oli listattu 11 eri uhkakuvaa, ja vastaajien piti arvioida, kuinka hyvin tai huonosti Suomessa on näihin mahdollisiin uhkiin heidän mielestään varauduttu.

Kansalaisten mielestä on varauduttu erittäin tai melko hyvin erilaisiin tartuntatauteihin ja epidemioihin (86 %), suuronnettomuuksiin (79 %), energian saatavuuteen (78 %), aseelliseen hyökkäykseen (74 %), hallitsemattomaan maahanmuuttoon (68 %), erilaisiin ympäristöuhkiin, kuten tulvien, öljyonnettomuuksien, vaarallisten aineiden kuljetuksiin (67 %), kansainväliseen rikollisuuteen (62 %), poliittiseen painostukseen (59 %), terrorismiin (56 %), tietoverkkoihin kohdistuviin hyökkäyksiin (56 %) ja ilmastonmuutokseen (49 %). *Kuva 47*

Suomen osallistuminen rauhanturva- ja kriisinhallintatehtäviin sotaa käyvillä alueilla

MTS kysyi ensimmäisen kerran vuonna 2003 suomalaisten osallistumisesta rauhanturva- ja kriisinhallintatehtäviin alueilla, joilla sotatoimet ovat vielä käynnissä. Tänä vuonna kysymys toistettiin.

Puolet kansalaisista, 52 prosenttia (64 % v.2003), on sitä mieltä, että Suomen tulee osallistua rauhanturva- kriisinhallintatehtäviin alueilla, joilla sotatoimet ovat vielä käynnissä. Naisista tätä mieltä on 52 (67 %) ja miehistä 51 prosenttia (61 %). Vihreiden kannattajista myönteisesti suhtautuu 69 prosenttia (69 %), kokoomuksen 60 (60 %), keskustan 55 (67 %), SDP:n 48 (58 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 45 prosenttia (56 %).

Vajaa puolet, 43 prosenttia (30 % v.2003), on sitä mieltä, että Suomen ei pitäisi osallistua rauhanturvaamis- ja kriisinhallintatehtäviin alueilla, joilla sotatoimet ovat vielä käynnissä. Miehistä

tätä mieltä on 45 (35 %) ja naisista 41 prosenttia (25 %). Vasemmistoliiton kannattajista kielteisesti suhtautuu 52 prosenttia (42 %), SDP:n 47 (38 %), keskustan 41 (27 %), kokoomuksen 33 (36 %) ja vihreiden kannattajista 29 prosenttia (27 %). *Kuvat 48 ja 49*